

פְּנִימָאָה. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. דָּא דְלִבְר, מְסִטְרָא
 דְּמִסְאָבָא. וְדָא דְלָגוּ, בְּסִטְרָא קְדִישָׁא. מֵאֵן אָמוּ. דָּא
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאֶתְקְרִי אִם. בְּחֵלֵב אָמוּ, דְּלֹא יָנִיק מֵהָאֵי
 סִטְרָא, מֵאֵן דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ. וְהֵכָא פְתִיב, הִנֵּה אָנְכִי שְׁלַח
 מִלְאָךְ לְפָנֶיךָ. אָמַר מִשָּׁה, הָא קְבִילְנָא בְּטַחוּנָא מִינְךָ,
 דְּלֹא תִתְפָּרֵשׁ מִינִי, וְדָאֵי אִם אֵין פְּנִיךָ הוֹלְכִים אֵל
 תַּעֲלֵנוּ מִזְּהָ. וּבְמַה יוֹדַע אֵיפּוּא וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַלְּהָ דָּא לָא קָאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֶלָּא בְּרַחֲמֵימוּתָא דִּישְׂרָאֵל, וְלֹא תִפְיִיסָא בַּהֲדִיָּיהוּ.
 לְמַלְכָּא דִּיהוּה בְּעֵי לְמִיזֵל עִם בְּרִיָּה. וְלֹא בְּעֵי לְשִׁבְקָא
 לִיָּה. אֶתָּא בְּרִיָּה, (דף קכ"ה ע"א) וּמִסְתַּפֵּי לְמַבְעֵי לִיָּה לְמַלְכָּא
 דִּיִּיזִיל בַּהֲדִיָּה. אֶקְדִּים מַלְכָּא וְאָמַר, הָא לְגִיוֹן פְּלָן יוֹזִיל
 בַּהֲדָךְ, לְמַנְטֵר לָךְ בְּאַרְחָא. לְבַתֵּר אָמַר אֶסְתַּמֵּר לָךְ
 מִיָּה, (בְּאַרְחָא) דִּהָא לָא גָבַר שְׁלִים הוּא. אָמַר בְּרִיָּה,
 אֵי הָכִי, אִו אָנָּא אוֹתִיב הָכָא, אִו אַתְּ תִזִּיל עִמִּי, וְלֹא
 אֶתְפָּרֵשׁ מִינְךָ. כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקַדְמִיתָא אָמַר,
 הִנֵּה אָנְכִי שְׁלַח מִלְאָךְ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֵךְ בַּדְּרָךְ. וְלְבַתֵּר
 אָמַר הַשְּׁמֵר מִפְּנֵי וְגו', בֵּיה שְׁעֵתָא אָמַר מִשָּׁה, אִם אֵין
 פְּנִיךָ הוֹלְכִים וְגו'.

אֶתָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשַׁכַּח לְהוּ בַּהֲאֵי. אָמַר, אֶלְעָזָר בְּרִי
 שְׁפִיר קָאֻמְרַת. אֲבָל תָּא חֲזִי, בְּאַתֵּר דָּא לָא אָמַר

מִשֶׁה מְדִי, וְלֹא אָתִיב מְלָה לְקַבְּלֶיהָ. מֵאֵי טַעְמָא. מִשּׁוּם
 דְּהָכֵא לָא אֶשְׁתַּכַּח פְּרִישׁוּתָא מִנֵּיהּ. וְהָא אוּקְיָמְנָא מְלָה
 דָּא, לְגַבֵּי חֲבַרְיָא. וְאִית דִּמְתַּנִּי אִיפְכָא וְלֹא הָכִי פִירְשׁוּהָ
 קַדְמָאִי. וְכַד יִסְתַּכְּלוּן מְלִי כְּלָא שְׁפִיר, וְכְלָא בְּחַד מְלָה
 אֲמַרִי טַעְמֵיהּ.

אִימְתִי אָתִיב מִשֶׁה. בְּזַמְנָא דְאָמַר, (שמות לג) וְשַׁלַּחְתִּי
 לְפָנֶיךָ מִלְּאָךְ. וְכַתִּיב פִּי יִלֶּךְ מִלְּאָכִי לְפָנֶיךָ,
 סָתֵם וְלֹא פְרִישׁ מְלָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, הָכֵא, פִּי אִם שְׁמוּעַ
 תִּשְׁמַע בְּקוּלוֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר. אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דְּוֹקָא
 וְכַתִּיב וְאִיבְתִי אֶת אוֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת צוֹרְרֶיךָ, וְכְלָא בֵּיהּ
 תִּלְיָא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אִי תִימָא דִּתְרוּוּיָהּ מִלְּאָךְ מִמֶּשׁ, מִשֶׁה
 לָא אָתִיב עַלְיָהּ, דְּלֹא חָמָא דְּוִכְתָּא. אִימְתִי אָתִיב.
 בְּזַמְנָא דְכְּתִיב אִם אֵין פָּנֶיךָ הוֹלְכִים וְגו'. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, כֹּלֵל דְּכְלָא, מִשֶׁה לָא בַּעַא מִלְּאָכָא. דְּהָא כְּתִיב
 וַיֹּאמֶר אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדַנִּי יִלֶּךְ נָא
 אֲדַנִּי בְּקַרְבָּנוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאִי דְאָמַר רַבִּי אַבָּא, דְכְּתִיב לֹא
 תִבְשַׁל גְּדִי בַּחֲלָב אִמּוֹ, בַּחֲלָב הָאִם מִבְּעֵי לֵיהּ,
 מֵאֵי אִמּוֹ. וְאִי תִימָא, כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אִמּוֹ דְּסִטְרָא
 דְּמִסְאָבָא, לָאוּ הָכִי, דְּהָא שְׁמַעְנָא דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִימָא קַדִּישָׁא בְּחוּלְקִיָּה דְיִשְׂרָאֵל
אֶתְאַחַדָּא, דְכְּתִיב, (דברים לב) כִּי חֶלֶק יְיָ עָמוֹ.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר קְאָמְרַת. וְהָא דְרַבִּי אַבָּא שְׁפִיר
וְכֹלָא דָּא בְּדָא תְּלִיא. תָּא חֲזִי, אֲמָא אֶתְאַחַדָּא לְהוּ
לְעִילָא, לְסִטְרָא דָּא וְלְסִטְרָא דָּא, וְתַרִּין אֵינּוּן, חַדָּא
לְיַמִּינָא, וְחַדָּא לְשְׁמָאלָא. וּבְגִינֵי כְּדָּ, מְנַהוֹן לְיַמִּינָא,
וּמְנַהוֹן לְשְׁמָאלָא. וְכֹלְהוּ תְּלִיין בְּהַאי א"ם, אֲמָא
קַדִּישָׁא, וְאֶתְאַחַדּוּן בְּהָ.

אִימְתִּי אֶתְאַחַדּוּן בְּהָ. בְּשַׁעְתָּא דְהַאי אִם יִנְקָא מְסִטְרָא
אַחְרָא, וּמִקְדָּשָׁא אֶסְתָּאב, וְחוּיָא תְּקִיפָא שְׂאֲרֵי
לְאַתְגְּלָאָה, כְּדִין גְּדִיא יִנְקָא מְחֻלְבָּא דְאַמִּיָּה, וְדִינִין
מִתְעַרִּין. וְעַל דָּא, יִשְׂרָאֵל קְדָמִין וְאִיִּתָּאן בְּכוּרִים,
וּבְשַׁעְתָּא דְמִיִּיתִין לְהוּ, בְּעֵינִין לְמִימַר וְלְמַפְתַּח בֵּיהּ בְּלָבָן,
דְּבַעָא בְּחַרְשׁוּי אֵלִין, לְשִׁלְטָאָה בֵּיעֻקְבָּ, וּבְזַרְעָא
קַדִּישָׁא, וְלֹא אֶתְיִיְהִיבוּ בִידֵיהּ, וְלֹא אֶתְמַסְרִין יִשְׂרָאֵל
לְסִטְרָא דָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ וְגו',
לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בְּחֵלֶב אָמוֹ. וְלֹא יִנְקָא הֵהוּא סִטְרָא,
מְחֻלְבָּא דְאַמִּיָּה, דְהָא לֹא יֶסְתָּאב מִקְדָּשָׁא, וְדִינִין לֹא
מִתְעַרִּין.

בְּגִינֵי כְּדָּ, לֹא יִיכּוּל בְּשָׂרָא בְּחֻלְבָּא כָּל זֶרְעָא קַדִּישָׁא,
וְכֹל מֵאן דְּאֶתִּי מְסִטְרָא דָּא, דְּלֹא יְהִיב דּוּכְתָא,

לְמֵאן דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ, דְּהָא בְּעוּבְדָא תְּלִיא מְלָתָא,
 בְּעוּבְדָא דְּלִתְתָא, לְאַתְעָרָא לְעֵילָא. וְכַאֲיִן אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל עַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, דְּמַרְיָהוֹן קָרִי
 עֲלֵייהוּ, (דבריים יד) וּבְךָ בַחַר יְיָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה. וְכַתִּיב
 (דבריים יד) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ (ובלֵא חֹד מִיְלָה) וְכַתִּיב
 (דבריים יד) בָּנִים אַתֶּם לַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָא דְּיִשְׂרָאֵל לָא אַתְכְּשְׁרוּ עוּבְדֵייהוּ, מַה
 כְּתִיב, (ישעיה ג) עַמִּי נֹגְשִׁיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מְשֻׁלוּ בּוֹ.
 מְשֻׁלוּ בּוֹ דֵּי יִקָּא, וְהָא אוֹקִימְנָא מְלִי בְּרִזָּא דְּסַפְרָא
 דְּשִׁלְמָה מְלַכָּא. וְהָכִי אֲשַׁכְּחֵן בֵּיהּ. תּוּ אֲשַׁכְּחָן, דְּכָל מֵאן
 דְּאֶכִּיל הָאִי מִיכְלָא דְּאַתְחַבֵּר כַּחְדָּא. (יא) בְּשַׁעְתָּא חֲדָא,
 אוּ בְּסַעוּדַתָּא חֲדָא. אַרְבַּעִין יוֹמִין אַתְחַזִּיא גְדִיא מְקַלְסָא
 בְּקַלְפוּי, לְגַבֵּי אֵינּוּן דְּלְעֵילָא, וְסִיעַתָּא מְסַאבָּא (דף קכ"ה ע"ב)
 מִתְקַרְבִין בְּהַדְּיָה, וְגָרִים לְאַתְעָרָא דֵּינִין בְּעֵלְמָא, דֵּינִין
 דְּלֹא קַדִּישִׁין.

וְאִי אוּלִיד בַּר בְּאֵינּוּן יוֹמִין, אוּזְפִין לִיהּ נְשַׁמְתָּא,
 מְסַטְרָא אַחְרָא, דְּלֹא אֶצְטְרִיכָא. וְכַתִּיב (ויקרא יא)
 וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים וְגו'. אֲתִי לְאַסְתָּאבָּא,
 מְסַאבִין לִיהּ וְדָאִי. דְּכַתִּיב, (ויקרא יא) וְנִטְמַתֶּם בָּם, חָסֵר א',
 מְסַאבּוּתָא אֲטִימָא מְכָלָא, דְּלִית רְשׁוֹ לְאַתְדַּכָּא הָכִי,
 כְּשָׂאֵר זֵינֵי דְּמְסַאבּוּתָא דְּמִתְדַּכִּין. וְתוּ, דְּמִסְתַּפִּי מַחִיוּן

בִּישׁוֹן, דְּהָא בְּעֵינֵיהוּ גְדִיא אֲשֶׁתְּכַח, וַיְכִיל לְאַתְזָקָא,
דְּהָא צְלָמָא דְּבַר נֶשׂ אֲתַעְבֵּר מִנֵּיהּ.

רַבִּי יִיסָא, שָׂרִי לְמִיכַל לְתַרְנַגּוּלָא בְּגַבִּינָה אוּ בְּחַלְבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָסִיר לָךְ דְּלֹא יְהִיב אֵינִישׁ פְּתַחָא
לְזִינִין בִּישׁוֹן. לָךְ לָךְ אֲמַרִין גְּזִירָא, סְחוֹר סְחוֹר לְכַרְמָא
לָא תִקְרַב. וַדַּאי אָסִיר לָךְ הוּא, דְּחוּמְרָא אֵית בֵּיהּ,
כְּבַעֲרָא לְשַׁחֲיטָה. וּמֵאן דְּשָׂרִי הָאִי, מַה פְּתִיב (עמוס ב)
וְתִשְׁקוּ אֶת הַגְּזִירִים יִין, מֵאן דְּשָׂרִי הָאִי, כְּמֵאן דְּשָׂרִי
הָאִי. וּכְתִיב (דברים יד) לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה, כָּל, לְאַכְלָלָא
כְּלָא.

תַּאנָא, בְּמַה זָכוּ דְנִיָּאל חֲנַנְיָה מִישְׂאֵל וְעִזְרִיָּה,
דְּאֲשֶׁתְּזִיבוּ מֵאִינוּן גְּסִיוֹנִי, אָלָא בְּגִין דְּלֹא
אֲסַתְּאָבוּ בְּמִיכַל־יְהוֹן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב (דניאל א) וַיִּשָּׂם
דְּנִיָּאל עַל לְבוֹ אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶתַח בַּג הַמַּלְאָךְ וְגוֹ'.
וְתַאנָא בְּסִתְיָמָא דְּמִתְנִיתִין, מִיכַלָא דְּהָהוּא רְשָׁע, בְּשָׂרָא
בְּחַלְבָא הוּהּ וּגְבִינָה עִם בְּשָׂרָא, בַּר מִיכַלָן אַחַרְנִין, וְדַא
סָלִיק לֵיהּ בְּפִתּוּרִיָּה, בְּכָל יוֹמָא.

וְדְנִיָּאל דְּאֲסַתְּמַר מֵהָאִי, כַּד רָמוּ יִתִּיהּ לְגוּבָא
דְּאַרְיִיוּתָא, אֲשֶׁתְּלִים בְּצוּלְמָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלֹא
שְׁנִי (בראשית קצ"א ע"א) צוּלְמִיָּה לְצוּלְמָא אַחַרָא, וְעַל דַּא
דְּחָלוּ אַרְיִיוּתָא מִנֵּיהּ, וְלֹא חַבְלוּהוּ. וְהָהוּא רְשָׁע,

בשעתא דמלכותא אתעדי מניה, (דניאל ד) ועם חיות ברא
 הוה מדוריה, אעדי צולמא דאנפוי מניה, ומההוא יומא,
 לא אתחזי צולמיה, צולמא דבר נש. וכל בעירא דאתי,
 אתחזי ליה, צולמא דזיניה, ונוקביה, והווי אתיין עליה
 כלהו, ובכמה זמנין הווי אכלין ליה חיות ברא, בר
 דאתגזר האי עונשא עליה, בגין דכתיב, (חבקוק א) והוא
 במלכים יתקלס, בגין כך, כלא יתקלסו ביה, כל ההוא
 זמנא.

תא חזי, מה כתיב, (דניאל א) וילמקצת ימים עשרה נראה
 מראיהן טוב מפל הילדים האוכלים את פת בג
 המלך. נראה מראיהן טוב, דצולמא דמאריהון לא
 אעדיאו מנהון, ומאחרני אעדיאו. מאן גרים האי. בגין
 דלא אתגעלו בגיעולי מיכליהון. זכאה חולקיהון
 דישראל, דכתיב בהו, ואנשי קדש תהיון לי.

(שמות כד) ואל משה אמר עלה אל יי וגו'. ואל משה אמר,

(קל"א ע"א) מאן אמר. דא שכנתא. עלה אל יי, כמה

דכתיב, (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים וגו'. (ס"א ויקרא אליו

י') אמאי כל דא, לקיימא עמהון קיים, בגין דהא

אתפרעו, מה דלא נפקו הכי ממצרים, דאתגזרו, ולא

אתפרעו, (מ' ע"א) והכא הא אתפרעו, ועאלו בברית

קיימא, דכתיב, (שמות טו) שם שם לו חק ומשפט. דייקא

וְשֵׁם נִסְהוּ, בְּהֵאֵי אֶת קִדְיִשָּׁא, דְּאִתְגַּלְיִיא בְּהוּ, וְהִכָּא
 אֲתִקְיִים בְּהוּ, עַל יְדָא דְּמִשָּׁה גְזִירָה דְּקִימָא, דְּכְתִיב,
 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרַק עַל הָעָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵאֵי דְּכְתִיב, וַחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ,
 בַּמִּזְבֵּחַ לֹא כְּתִיב, אֲלֵא עַל הַמִּזְבֵּחַ דְּיִיקָא.

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרַחֵק, מֵהוּ מֵרַחֵק. כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (ירמיה לא)
 מֵרַחֵק יִי נִרְאָה לִי. וְכְתִיב, (שמות ב) וַתִּתְצַב אַחֲתוּ מֵרַחֵק.
 תַּאֲנִי רַבִּי אָבָא, דְּקִימָא סִיְהָרָא בְּפַגְמֵימוּתָא, וּבִיָּה
 שְׁעֵתָא, זְכוּ יִשְׂרָאֵל יִתִּיר בְּחֻלְקָא קִדְיִשָּׁא, וְגִזְרוּ קִימָא
 קִדְיִשָּׁא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יִי. מֵאֵי טַעְמָא. אָמְרָה לִיָּה
 שְׂכִינְתָא, אִסְתְּלִיק לְעֵילָא, דְּהָא אָנָא וַיִּשְׂרָאֵל,
 נִשְׁתַּתַּף כְּחָדָא בְּשְׁלִימוּתָא עַל יְדֵךְ, מַה דְּלֹא הוּוּ עַד
 הִכָּא. מַה כְּתִיב וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וְגו', פְּלַג לִיָּה

לְתַרְיִן. חֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הָעָם, וַחֲצִי הַדָּם זָרַק (דף קכ"ו ע"א)
 עַל הַמִּזְבֵּחַ, כְּמָה דְּאוּקְיָמְנָא. וְכְתִיב, הִנֵּה דָם הַבְּרִית
 אֲשֶׁר כָּרַת יִי עִמָּכֶם. וַיִּשֶׂם בְּאֶגְנֹת, בְּאֶגְנֹת כְּתִיב, חֲסֵר
 וְא"ו. כְּמָה דְּכְתִיב, (שיר השירים ז) שָׂרְרֶךְ אֶגֶן הַסֶּהַר אֵל יַחֲסֵר

הַמִּזְג.

(שמות כד) וַנִּגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֵל יִי, זָכָא חוּלְקִיָּה דְּמִשָּׁה,
 דְּהוּא בְּלַחֲדוּי, זָכָא לְמָה דְּלֹא זָכָא בַר נֶשׁ אַחְרָא.

יִשְׂרָאֵל זָכוּ הַשְּׁתָּא, מַה דְּלָא זָכוּ עַד הָהִיא שְׁעָתָא. וְהָיָא
שְׁעָתָא, אֶתְקַיְימוּ, בְּקִיּוּמָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא. וּבְהָהוּא
שְׁעָתָא אֶתְבַּשְׂרוּ לְמַהוּי בִּינֵייהוּ מִקְדָּשָׁא, כְּמַה דְּאֵת
אָמַר, (שמות כד) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשֹׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם.

(שמות כד) וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת רַגְלֵיהֶם כִּמְעֹשֶׂה
לְבַנֵּת הַסַּפִּיר וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (שיר השירים ז) זֹאת
קוֹמַתְךָ דְּמַתָּה לְתַמְרֵי וְגו', כְּמַה חֲבִיבָה כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלָא מִתְּפָרְשָׁא מִזִּינָה, כְּהָאִי תַמְרֵי,
דְּלָא פְּרִישׁ דְּכֵר מִן נוֹקְבָא לְעֵלְמִין, וְלָא (ל"ז ע"ב) סְלִיק,
דָּא בְּלָא דָּא. כִּךְ כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל, לָא מִתְּפָרְשָׁא מִקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

תָּא חֲזִי, בְּשְׁעָתָא דְּנִדְב וְאֲבִיהוּא חָמוּ, וְשִׁבְעִין סְבִין. מַה
כְּתִיב בְּהוּ. וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. דְּאֵתְגַלִּי עַל־יְיָהוּ
שְׁכִינְתָּא. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי אָמְרִי, אֶת דֵּיִיקָא. וְדָא
אֵת, הוּא מְרַחוּק. אֵת לְאֲכַלְלָא מַה דִּי בְּגוּיָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְהָא כְּתִיב (יחזקאל י) הִיא הַחֲתִיָּה אֲשֶׁר
רָאִיתִי תַחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֶהָר כְּכָר, מֵאֵן חֲתִיָּה
דָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי אָמַר רַבִּי חֲתִיָּא, חֲתִיָּה זוּטְרָתִי. וְכִי אֵית
חֲתִיָּה זוּטְרָתִי, אֵינן. חֲתִיָּה זוּטְרָתִי, וְחֲתִיָּה עֲלָאָה. וְחֲתִיָּה זוּטְרָא
דְּזוּטְרָתִי. (בראשית י"א ע"ב)

וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, דֵּיִיקָא, כְּמַה דְּאֲמִינָא. וַתַּחַת

רַגְלֵיךָ כַּמַּעֲשֵׂה לְבַנְתָּ הַסִּפִּיר, כְּחֹזֵן אֲבָן טָבָא, דְּזַמִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְנֵי מִקְדָּשָׁא, דְּכֹתִיב, (ישעיה נד)
 וַיִּסְדַּתִּיךָ בַּסִּפִּירִים.

(שמות נד) וְאֵל אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, דָּא נִדְב וְאֲבִיהוּא. לֹא
 שְׁלַח יָדוֹ, דְּסִלִּיק לֹוֹן לְבַתֵּר זְמַנָּא, וְלֹא אֶתְעַנְשׂוּ
 הֶכָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מְלָה דָּא, לְשִׁבְחָא דְלַהוֹן, דְּכֹתִיב
 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ דְזַנְו עֵינֵיהוֹן, מִנְהִירוֹ דָּא. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, אֲכִילָה וְדָאִית אֲכָלוּ, וְזַנְו גְּרַמֵּיהוּ, וְהֶכָּא אֶתְקִשְׂרוּ
 לְעִילָא, אִי לָא דְסָטוֹ אֹרְחֵיהוּ לְבַתֵּר, כְּמָה דְאֹקִימָנָא.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֶפִּילוּ יִשְׂרָאֵל, בְּהֵיא שְׁעַתָּא
 אֶתְכִשְׂרוּ, וְאֶתְקִשְׂרַת בְּהוּ שְׁכִינְתָּא. וְדָא קִיָּמָא,
 וְאֹרִייתָא כְּלָא, בְּחַד זְמַנָּא הוּהוּ. וַיִּשְׂרָאֵל כְּהֵיא שְׁעַתָּא
 לָא חָמוּ לְעֵלְמִין. וְלִזְמַנָּא דְאֶתִּי, זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאֶתְגַּלְאָה עַל בְּנוֹי, וְלִמְחַמֵּי כְּלָא יִקְרָא דִּילֵיהּ עֵינָא
 בְּעֵינָא, דְּכֹתִיב (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן.
 וְכֹתִיב, (ישעיה נז) וְנִגְלָה כְבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר יַחַד וְגו'.

פְּרֻשַׁת תְּרוּמָה

(שמות נד) וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ וְגו'.

רַגְלֵיךָ כַּמַּעֲשֵׂה לְבַנְתָּ הַסִּפִּיר, כְּחֹזֵי אַבְנֵי טָבָא, דְּזַמִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְנֵי מִקְדָּשָׁא, דְּכְתִיב, (ישעיה נד)
 וַיִּסְדַּתִּיךָ בַּסִּפִּירִים.

(שמות נד) וְאֵל אֶצִּילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דָּא נִדְב וְאַבִּיהוּא. לֹא
 שְׁלַח יָדוֹ, דְּסִלִּיק לֹוֹן לְבַתֵּר זְמַנָּא, וְלֹא אֶתְעַנְשׂוּ
 הֶכָּא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מְלָה דָּא, לְשִׁבְחָא דְלַהוֹן, דְּכְתִיב
 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ דְזַנְו עֵינֵיהוֹן, מִנְהִירוֹ דָּא. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, אֶכִּילָה וְדָאִית אֶכְלוּ, וְזַנְו גְּרַמִּיָּהוּ, וְהֶכָּא אֶתְקִשְׂרוּ
 לְעִילָא, אִי לָא דְסָטוֹ אֹרְחֵיהוּ לְבַתֵּר, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל, בְּהֵיא שְׁעַתָּא
 אֶתְכִשְׂרוּ, וְאֶתְקִשְׂרַת בְּהוּ שְׁכִינְתָּא. וְדָא קִיָּמָא,
 וְאוּרִייתָא כְּלָא, בְּחַד זְמַנָּא הוּהוּ. וַיִּשְׂרָאֵל כְּהֵיא שְׁעַתָּא
 לָא חָמוּ לְעֵלְמִין. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַתְגְּלָאָה עַל בְּנוֹי, וְלִמְחַמִּי כְּלָא יִקְרָא דִּילֵיהּ עֵינָא
 בְּעֵינָא, דְּכְתִיב (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְי' צִיּוֹן.
 וְכְתִיב, (ישעיה מ) וְנִגְלָה כְבוֹד יְי' וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחַדוֹ וְגו'.

פְּרֻשַׁת תְּרוּמָה

(שמות נד) וַיְדַבֵּר יְי' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ וְגו'.

רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְוֹלָתוֹ, כַּמָּה חֲבִיבֵינּוּ יִשְׂרָאֵל קָמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּאַתְרֵי בְּהוּ, וּבָעָא לְאַתְדִּבְקָא בְּהוּ, וּלְאַתְקֶשְׂרָא
 עֲמָהוֹן. וְעֵבִיד לְהוֹן עֲמָא יְחִידָאֵי בְּעֵלְמָא, דְּכְתִיב, (שמואל
 ב ז) וּמִי כְּעַמֶּךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ, וְאִינוּן אַתְרֵעוּ
 בֵּיהּ, וְאַתְקֶשְׂרֹן בֵּיהּ. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לֹו
 יְהוָה. וּכְתִיב (ד' קכ"ו ע"ב) (דברים לב) כִּי חָלַק יי' עֲמוֹ. וְיֵהֵב לְשֹׂאֵר
 עַמִּין שׁוֹלְטָנִין רַבְרָבָן מִמֶּנּוּ עֲלִיָּהוּ, וְהוּא נְטִיל לְחוֹלְקֵיהּ
 יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח, (שיר השירים ו) מִי זֹאת הַנְּשֻׁקָּה כְּמוֹ שַׁחַר
 יָפָה כִּלְבָּנָה בָּרָה כַּחֲמָה אֲיוּמָה כַּנְּדָגָלוֹת. מִי זֹאת,
 רְזָא דְתַרִּין עֲלָמִין מִתְחַבְּרֵן כַּחֲדָא, וְדָא הוּא עוֹלָם
 וְעוֹלָם. מ"י: הָא (בראשית ל"א ע"א) אֲוִקִימָנָא דְרָגָא עֲלָאָה
 לְעֵילָא, שִׁירוּתָא דְקִיָּמָא בְּשֹׂאֲלֵתָא, וְאֲקָרִי מ"י, כַּמָּה
 דְּאַתְ אָמַר (ישעיה מ) שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהֵי.
 זֵא"ת: דְּרָגָא תַתָּאָה לְתַתָּא, עֲלָמָא תַתָּאָה. וְתַרוּיָּיהוּ,
 תַרִּין עֲלָמִין בְּחַבְּוּרָא חֲדָא, בְּקִשׁוּרָא חֲדָא כַּחֲדָא.
 הַנְּשֻׁקָּה: כַּד מִתְחַבְּרֵן תַרוּיָּיהוּ כַּחֲדָא. כְּמוֹ שַׁחַר: כַּד
 בְּעֵיָּא שַׁחְרוּתָא לְאַנְהָרָא וּלְבַתַּר אַתְנַהִיר
 כְּסִיָּהָרָא, כַּד (כְּנִישׁ) בְּטֵשׁ בְּהַ נְהִירוּ דְשִׁמְשָׁא. וּלְבַתַּר
 כְּשִׁמְשָׁא, כַּד קִיָּמָא סִיָּהָרָא בְּשִׁלְיָמוּ. אֲיוּמָה: תְּקִיפָא,

לְאַגְנָא עַל כָּלֵא. דְּהָא כְּדִין אֵית לָהּ שְׁלִימוּ וּתְקִיפוּ,
לְמַעַבְד חֵילָא.

וְנִטְלָא חֵילָא מִעֲלָמָא עֲלָאָה, עַל יְדָא דִּיעֲקֹב שְׁלִימָא,
דְּחֵבֵר לֹון כְּחֵדָא. חֵבֵר לֹון כְּחֵדָא לְעֵילָא. וְחֵבֵר
לֹון כְּחֵדָא לְתַתָּא. וּמִתְמָן נִפְקוּ, תְּרִיסֵר שְׁבֻטִין קְדִישִׁין,
כְּגֹוּנָא דְלְעֵילָא. יַעֲקֹב דְּהוּה שְׁלִים, אֶעֱיֵל רְחִימוּ בְּתֵרִין
עֲלָמִין, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. שְׂאֵר בְּנֵי נֶשֶׂא דְּעֵבְדִין כְּדִין
מְגַלִּין עָרִיין לְעֵילָא וְתַתָּא, גְּרִים דְּבִבּוּ בְּתֵרִין עֲלָמִין,
וְגְרִים פְּרוּדָא, הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ויקרא יח) וְאִשָּׁה אֶל
אֲחֹתָהּ לֹא תִקַּח לְצֻרוֹר, דְּאֲתַעֲבִידוּ מֵאֲרִי דְּבִבּוּ דָּא
לְדָא.

וְאִי תִימָא (בראשית ל) וּתְקַנָּא רַחֵל בְּאֲחֹתָהּ. הָכִי הוּא וְדָא
דְּהָא עֲלָמָא תַתָּאָה, כָּל תִּיאֻבְתָּהּ לָאוּ אִיהוּ, אֶלָּא
בְּגִין לְמִיּהוּי כְּגֹוּנָא דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, וְלְמִירַת דְּוִכְתָּהָא.
בְּדוּכְתָּא אַחֲרָא קְנָאת סוּפְרִים אֶסְגִּיַּאת חֲכֻמָּתָא, וְהֵכָא
קְנָאת סוּפְרִין, בְּגִין דְּאֵית (קל"ז ע"ב) סֵפֶר וְסֵפֶר, אֶסְגִּיֹּאוּ
מְשִׁיכוּ דְּחֲכֻמָּתָא (עלֹאָה) לְגַבִּיּהוּ. (נ"א ועל דָּא יַעֲקֹב אֶשְׁלִים כו')

וְעַם כָּל דָּא, אֶפִּילוּ יַעֲקֹב לָא אֶשְׁלִים לְגַבִּיּהוּ כְּדָקָא
חֲזִי. שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, גְּרִמִּין דְּבִבּוּ, וְגְרִמִּין פְּרוּדָא,
וּמְגַלִּין עָרִיין דְּכָלֵא, עָרִיין דְּעֵילָא וְתַתָּא. וּבְרֹזָא דָּא אֵית
רֹזָא דְּעָרִיין, עָרִיין דְּאִימָא וּבְרֹתָא, וְכָלֵא בְּרֹזָא חֵדָא. מִי

זֹאת אֶתְקָרוֹן אֶחָתָן, בְּגִין דְּאִינוּן בְּאַחֻהּ וּבְרַחֲמֵימוּ,
 וּבְחִבּוּרָא דְרַעוּתָא. וְאֶקְרוּן אִמָּא וּבְרַתָּא. מֵאֵן דְּגִלִּי
 עֲרִייתְהוֹן, לִית לִיה חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי, וְלִית לִיה
 חוּלְקָא בְּמַהִימְנוּתָא.

תָּא תְּזִי, כִּי יַעֲקֹב בְּחַר לֹו יְה, רְזָא עֲלָאָה לְעֵילָא. כִּיּוֹן
 דְּאִשְׁלִים, וְאֶקְרִי יִשְׂרָאֵל, כְּדִין לְסַגְלָתוֹ, נָטִיל כְּלָא
 בְּכָל סְטָרִין, וְנָטִיל לְעֵילָא וְנָטִיל לְתַתָּא, וְאִשְׁתְּלִים
 בְּכָלָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא תְּנִינוּן, דְּכִד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲלְמָא, גְּלִיף בְּגִלְיָפוּי דְרַזִּי מְהִימְנוּתָא, גּוּ
 טְהִירִין בְּרַזִּין עֲלָאִין, וְגִלְיָף לְעֵילָא וְגִלְיָף לְתַתָּא, וְכָלָא
 בְּרַזָּא חֲדָא, בְּרַזָּא דְגִלּוּפֵי דְשְׁמָא קְדִישָׁא יְדוּד, דְשְׁלִיט
 בְּאַתּוּוֹי עֵילָא וְתַתָּא. וּבְרַזָּא דָּא אִשְׁתְּכַלְלוּ עֲלִמִין,
 עֲלְמָא עֲלָאָה וְעֲלְמָא תַתָּאָה.

עֲלְמָא עֲלָאָה אִשְׁתְּכַלְל בְּרַזָּא דְאֵת י', נְקוּדָה עֲלָאָה
 קְדַמָּאָה, דְנַפְקָא מִגּוֹ דְסִתִּים וְגַנְזוּ דְלָא יְדִיעַ,
 וְלָא קִימָא לְמַנְדַּע, וְלָא אֶתִּידַע כְּלָל, סְלִיקוּ דְרַזָּא
 דְאִין סוּף, וּמִגּוֹ סְתִימוּ דָּא, נְהִיר נְהִירוּ חַד דְקִיק וְסִתִּים,
 כְּלִיל בְּגִוּיָה כְּלָלָא דְכָל נְהוּרִין. וּבְהֵהוּא נְהִירוּ סִתִּים,
 בְּטַש בִּיה מֵאֵן דְלָא בְטַש. נְהִיר בִּיה מֵאֵן דְלָא נְהִיר.
 וּכְדִין, אֶפִּיק חַד נְהִירוּ, דְאִיהוּ עֲדוּנָא לְעֲדוּנָא,

לְאַשְׁתְּעֲשֶׂא, לְאַתְגַּנֹּזַּא נְהִירוֹ דְקִיק, וְסָתִים בְּגוֹ הַהוּא
נְהִירוֹ.

וְהַהוּא נְהִירוֹ דְאִיהוּ עֲדוּנָא לְעֲדוּנָא, סָתִים, אֶתְקִימוּ
(נ"א אֶתְקִימוּ) וְאַשְׁתְּכַלְלוּ בֵּיהּ שִׁית רְשִׁימִין, דְּלֹא
יְדִיעֶן, בַּר לְהַהוּא נְהוּרָא דְקִיק כַּד עָאֵל לְאַתְגַּנֹּזַּא,
עֲדוּנָא בְּעֲדוּנָא נְהִיר בְּנְהִירוֹ.

וְהָאִי נְהִירוֹ דְנִפְק מִגּוֹ נְהִירוֹ דְקִיק אִיהוּ דְחִילָא וְאַמְתַּנִּי
וְתִקִּיפָא

יְתִירָא, וְאַתְפֹּשֵׁט הָאִי וְאַתְעֲבִיד עֲלָמָא חֲדָא, דְנְהִיר
לְכָל עֲלָמִין. עֲלָמָא סְתִימָא דְלֹא יְדִיעַ כְּלָל,
וּבְגוּיָהּ דִּיירִין שִׁית רַבּוּא אֶלְפָּה, דְאִינּוֹן דִּיירִין וְחִילִין
וּמְשִׁירִין עֲלָאִין.

וְכִיוֹן דְאֶפִּיק לּוֹן וְאַשְׁתְּכַלְלוּ כַּחֲדָא כְּדִין (דף קכ"ז ע"א) אִיהוּ
חַבּוּרָא חֲדָא. וְאִינּוֹן רְזָא דְאֵת וִי"ו, דְאֶתְחַבֵּר
בְּהַהוּא עֲלָמָא סְתִימָא, (כאן חסר) וְכְדִין פְּתִיב, (תהלים קלה) פִּי
יַעֲקֹב בַּחַר לּוֹ יְהוָה. כַּד נִפִּיק וִי"ו, וְאַשְׁתְּכַלְל מִגּוֹ י"ה,
כְּדִין יִשְׂרָאֵל לְסַגְלָתוֹ.

שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא, לָא אֶתְיִיחִיב לּוֹן רְשׁוֹ לְסִלְקָא חֲכִי,
אַלָּא לְסַגְלָתוֹ, אַתְר דְנִטִּיל וְכַנִּיש כְּלָא. וְדָא אִיהוּ
דְרַגָּא לְתַתָּא, וּמִגּוֹ דָּא, נְטִלִין לְעִילָא, בְּסִתִּימוֹ דְרַעוּ,
אַבְל לָא בְּאַתְגַּלִּיא, כְּמָה דְנִטִּיל יַעֲקֹב, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב

וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. (ספר הבהיר השייך כאן סימן ג'. עי' עליו לקמן דף קמ"ו ע"א)
(שמות כה) וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. רַבִּי יְהוּדָה פִּתְחָה, (תהלים לא) מִה
רַב טוֹבֶבֶד אֲשֶׁר צִפְנַתָּ לִירָאִיךָ פִּעֲלַתָּ לַחֹסִים בְּךָ נֶגְדַת
בְּנֵי אָדָם. הֲאִי קָרָא הָא אוֹקְמוּהָ וְאִתְמַר. אֲבַל רוּזָא דָא,
הָא אוֹקְמוּהָ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, גּוּ רוּזִין עֲלָאִין.
דִּרְגָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רוּזָא דְּעֲלָמָא עֲלָאָה, אֲקָרִי מ"י.
דִּרְגָא תַּתָּאָה, דְּאִיהוּ רוּזָא דְּעֲלָמָא תַּתָּאָה, אֲקָרִי
מ"ה. וְתַנְיִנֵן, אַל תִּקְרִי מ"ה אֶלָּא מֵאָה, בְּגִין דְּכָל דִּרְגִין
עֲלָאִין בְּאִשְׁלָמוּתָהוֹן הֵכָא אִינּוּן.
תּוּ אֲמַאי אֲקָרִי מ"ה. אֶלָּא אַף עַל גַּב דְּמִשִּׁיכוּ עֲלָאָה
אֲתַמְשֵׁךְ, לָא אֲתַגְלִיא עַד דְּאִשְׁתְּלִים הֵכָא, דְּאִיהוּ
אַתְרַ סוּפָא דְּכָל דִּרְגִין, סוּפָא דְּאִמְשָׁכוּתָא דְּכָלָא,
וְקִימָא בְּאִתְגְּלִיא. וְאַף עַל גַּב דְּאִתְגְּלִיא יִתִּיר מִכָּלָא,
קִימָא לְשָׂאֵלָא, מ"ה. מַה חֲמִית, מַה (בראשית ב' ע"ב) יִדְעַת,
כְּמַה דְּאִתְ אֲמַר (דברים ד) כִּי לֹא רִאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה.
וּבְגִין כֵּהָ, מָה, רַב טוֹבֶבֶד, דָּא אִיהוּ יְסוּדָא דְּעֲלָמָא,
דְּאֲקָרִי רַב טוֹב. כְּמַה דְּאִתְ אֲמַר (ישעיה סג) וְרַב טוֹב
לְבֵית יִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּהֵאִי אִיהוּ רַב טוֹב. אוּר קַדְמָאָה,
אֲקָרִי טוֹב סְתָם, וְהֵכָא כְּלִילָן דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחֻדָּא. אֲשֶׁר
צִפְנַתָּ, דְּהֵאִי אֲתַגְּנִיז, כְּגוּוּנָא דְּאוּר קַדְמָאָה, דְּאִתְגְּנִיז
וְאִתְטַמַּר. פִּעֲלַתָּ: דְּהֵכָא אִיהוּ אוּמְנוּתָא דְּכָלָא, אוּמְנוּתָא